Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan mukaista tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi.

Tämä jakso alkaa kiirastorstaista 2.4. ja päättyy helluntaihin 24.5.

Kiirastorstain ilta

KIIRASTORSTAI 2.4.
JOH. 13:1–15

Kiirastorstain 2. vuosikerran Johanneksen evankeliumi (13:1–15) kertoo Vapahtajan ja apostolien viimeisestä yhteisestä illasta. Kristus valitsi tähän kahdentoista apostolin joukkoon vain miehiä. Ei naisia.

Johannes täydentää kolmea muuta kanonista evankeliumia illanvietosta. Sen aikana Jeesus pesi valitsemiensa apostolien jalat. Kristus puhdistaa synneistä ja antaa konkreettisen nöyrän rakkauden esimerkin kirkon johtajille ja kaikille kristityille.

Herra nousee paikaltaan, kaataa vettä pesuastiaan, pesee apostolien jalat ja kuivaa ne pellavaliinalla. Jeesus käy opetuskeskustelun Pietarin kanssa ja antaa palvelevan johtajuuden esimerkin.

Kiirastorstai muodostaa dramaattisen käännekohdan hiljaisen viikon tapahtumien. Yläsalissa aterian alkaessa todennäköisesti hämärsi, koska perinteisesti pääsiäisateria aloitettiin auringon laskeuduttua. Juudaksen ensimmäisenä pois lähtiessä oli jo "yö" (Joh. 13:30) siis pimeää. Kristus ja apostolit olivat yläsalissa arviolta ehkä noin kolmen tunnin ajan. Öljylamput tarjosivat valoa.

Johanneksen evankeliumin viimeisen ehtoollisen asetelma sisältää syvällisiä merkityksiä. Toisin kuin muissa evankeliumeissa Johannes ei kerro aterian kokonaisuuden aikana erityisestä ehtoollisen sakramentin asettamisesta. Kertomukseen kuitenkin kontekstin vuoksi kuuluu myös ehtoollisen sakramentti, vaikka sitä Johannes ei mainitse. Todennäköisesti jalkojenpesu tapahtui ennen sakramentin asettamista. Ensin puhdistus, sitten sakramentti.

Israelissa jalkojen pesu ennen ateriaa oli normaalia, koska kadut olivat pölyisiä ja likaa tarttui jalkoihin. Käytössä oli sandaaleita tai käveltiin paljain jaloin. Pölyä ja likaa tarttui jalkoihin. Jalkojen lika viittaa hengellisesti synteihin.

Käytännöllisellä ja dramaattisella teollaan Jeesus alentui sen ajan orjan tai palvelijan asemaan pestessään apostolien jalat. Jumalan Poika alentui nöyrään tehtävään. Näin hän jätti kirkkonsa paimenille palvelevan johtajuuden esimerkin.

Kiirastorstain evankeliumi tarjoaa mielenkiintoisia yksityiskohtia. Nostan esiin kolme.

Herra ja Opettaja pesee puhtaaksi. "Te puhuttelette minua opettajaksi ja herraksi, ja oikein teette: sehän minä olen." (Joh. 13:13) Tähän yhdistyy luontevasti muistaminen, että kaste- ja lähetyskäsky sisältää voimakkaan velvoitteen paimenviralle: "– – opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa." (Matt. 28:20)

Kasteen sakramentti ja jokapäiväiset synnit. Jeesus ja Pietari käyvät keskustelua:

> *Pietari sanoi hänelle: "Sinä et ikinä saa pestä minun jalkojani!" Jeesus vastasi: "Jos minä en pese sinua, ei sinulla ole sijaa minun luonani." Silloin Simon Pietari sanoi: "Herra, älä pese vain jalkojani, pese myös kädet ja pää." Tähän Jeesus vastasi: "Se, joka on kylpenyt, ei tarvitse pesua, hän on jo puhdas. Ja te olette puhtaita, ette kuitenkaan kaikki." Jeesus tiesi, kuka hänet kavaltaisi, ja siksi hän sanoi, etteivät he kaikki olleet puhtaita. Pestyään heidän jalkansa Jeesus puki viitan ylleen ja asettui taas aterialle. (Joh. 13:8–12)*

Vaikuttaa siltä, että Jeesus pesi myös Juudaksen jalat. Viittaus kylpemisen tuottamaan puhtauteen on ymmärretty merkitsevän kristillistä kastetta. Jalkojenpesun voi luontevasti yhdistää Isä meidän -rukouksen viidennen pyynnön sisältöön: "Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme

niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet." (Katekismuksen sanamuoto)

Pietari ei voinut käsittää, että Jeesus Herra nousi paikaltaan alentuen puhdistamaan oppilaidensa likaisia jalkoja. Kristus puhdistaa synneistä. Yksin armosta.

Virkakysymys. Luterilaisuudessa piispan ja papin virat johdetaan apostolin virasta. Näihin virkoihin kuuluu oleellisesti ehtoollisen toimittamisen tehtävä, jonka Kristus antoi apostoleille juuri viimeisen yhteisen illanvieton aikana. Johanneksen evankeliumin kohta liittyy siis oleellisesti niin sanottuun virkakysymykseen: se herättää useita tarkentavia kysymyksiä. Niiden arviointiin tässä kirjoituksessa ei ole tilaa.

Jeesuksen suorittama apostolien jalkojenpesu ymmärretään kahdella tavalla. 1) Jeesus pesee puhtaaksi kaikesta synnin liasta: kaikenlaiset ja kaikki synnit anteeksi. 2) Hän osoittaa esimerkin palvelevasta nöyrästä rakkaudesta.

Lopuksi. Pohdittaessa viimeisen ehtoollisen asetelmaa ja asioita kristillistä oppia ymmärtävä voi tehdä lukuisia syvällisiä havaintoja. Jeesus palveli Elämän sanalla ja Elämän leivällä apostolien yhteisöä. Alkuseurakunnassa apostolit jatkoivat Herran ehtoollisen viettoa. Kirkon messun vietossa on paljon samaa kuin kiirastorstain illassa. Rippi, opetuspuhe, kasteeseen viittaus ja ehtoollisen sakramentti. Myös **Martti Lutherin** lausumat kirkon seitsemän tuntomerkkiä ovat havaittavissa. Tämä 2. vuosikerran kiirastorstain evankeliumi sisältää paljon erittäin syvällistä opetusta. Kristus pesee puhtaaksi synnin liasta ja antaa nöyrän rakkauden esimerkin piispoille ja papeille.

Pauli Selkee
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappi, Tampere

Käykäämme nyt Jerusalemiin

PITKÄPERJANTAI 3.4.
JOH. 19:16–30

Missä Jeesus kuoli? Jerusalemissa, kaupungin liepeillä, Golgatan kukkulalla. Luukas on tallentanut Jeesuksen tylyt sanat: "Ei ole mahdollista, että profeetta surmataan muualla kuin Jerusalemissa." Nyky-Israelin pääkaupunki on pyhä niin juutalaisille, kristityille kuin muslimeille. Pyhyys juontuu kuningas Daavidin ajoista. Hän teki Jerusalemista valtakuntansa hengellisen ja poliittisen keskuksen. Jumala sitoutui kaupunkiin Salomonin temppelin myötä. Perimätiedon mukaan temppeli oli Morian vuorella, jolla Aabraham oli uhrata rakkaan poikansa Iisakin.

Juutalaiset uskoivat, että juuri Siionin vuorella taivas ja maa ovat yhtä, että tämä paikka on maailmankaikkeuden keskus ja Jumalan kohtaamispaikka. Siionin vuori tarkoitti juutalaisille pyhyyttä ja paratiisia — paikkaa missä taivas ja maa luotiin. Kun Jumala sanoi "tulkoon valo", juutalaisten mukaan tämä valo tuli Siionista. Jerusalemin temppelivuori liittää alun ja lopun yhteen. Kerran elämää tuhoavat voimat itse tuhoutuvat. Samalla näky kaikista kansoista, jotka tulevat Siionin vuorelle, käy toteen.

Jumala kuitenkin rankaisi syntiin langennutta kansaansa babylonialaisten kautta. Enkelit sytyttivät temppelin tuleen. Siionista tuli kaipuun ja lupausten kohde.

Evankeliumeissa Jeesus tunnustaa Jerusalemin ja temppelin arvon. Toisaalta hän kritisoi kaupungin uskonnonharjoitusta. Kun muistaa, miten suuri merkitys Jerusalemilla ja temppelillä oli juutalaisille, kuuluvat Jeesuksen sanat: "tässä teillä on enemmän kuin temppeli" uskomattomilta. Jumalan temppeli, koko maailman keskus ja Jumalan pelastava läsnäolo on läsnä Jeesuksessa.

3. Moos. 16 kertoo Israelin uskon suuresta sovituspäivästä, jolloin ylipappi astui temppelin kaikkeinpyhimpään ja uhrasi sovintouhrin koko kansan syntien puolesta liiton arkun yllä. Jeesus oli sovintouhri, joka annettiin — ei vain Israelin kansan, vaan koko ihmiskunnan puolesta. Uhrautuessaan ristillä Jeesus vei maailman synnin Jumalan rakkauden sisään ja hävitti sen siinä. Sovinto tarkoittaa rauhaa ja yhteyttä kahden osapuolen välillä — anteeksiantoa, vihan ja riidan päättymistä.

Temppelin kaikkein pyhimpään sai vain ylipappi kerran vuodessa astua. Ylipapin vyötäisille sidottiin köysi. Näin hänet voitiin vetää pois huoneesta mahdollisen pyörtymisen takia. Jeesus saattoi puhua tästä, kun hän sanoi: "kun minut korotetaan maasta, minä vedän kaikki luokseni". Käy siis päinvastoin: Ylipappimme Jeesus vetää meidät kaikkein pyhimpään! Tämä tila ei ole enää kuolemaksi. Se on elämäksi Jeesuksen sovituskuoleman tähden. Temppelin väliverho repesi Jeesuksen kuolinhetkellä. Näin alkoi uusi liitto, joka avasi kaikille ihmisille pääsyn Jumalan luokse.

Jerusalemissa Jeesus kärsi ja kuoli, mutta myös nousi kuolleista ja astui ylös taivaisiin. Perimätiedon mukaan Adam oli haudattu Golgatalle. Ristiinnaulitun Jeesuksen jalkojen alle kuvataankin usein pääkallo merkiksi siitä, että Jeesus voitti kuolemallaan kuoleman vallan. Kristityt ovat ymmärtäneet, että juuri Golgata on se paikka, jossa sijaitsi ensimmäinen temppeli. Siten Golgata on myös se sama Aabrahamin Morian vuori. Juutalaisten ajatuksia seuraten me kristityt olemme uskoneet, että paratiisi ja Golgata ovat samalla paikalla. Tämä paikka on maailmakaikkeuden keskipiste: paikka, jossa luominen tapahtui. Niin ikuinen elämä alkaa samasta paikasta kuin luomisteot ajan aamussa.

Kun laulamme "Käykäämme nyt Jerusalemiin", kyse ei ole konkreettisesta matkustamisesta, eikä liioin pelkästä leikistä tai näytelmästä, vaan muistelemisesta ja enemmänkin — ikuisuudesta, jossa mennyt, nykyisyys ja tulevaisuus ovat yhtä. Jokainen kristillinen kirkko on kuva Jerusalemin temppelistä. Kirkot ovat pala taivasta, ne ovat taivaan eteishalleja ja avoimia ikkunoita taivaalliseen Jerusalemiin. Jerusalemin temppelin lisäksi myös kirkko rinnastetaan Kristuksen ruumiiseen. Kristityt ovat eläviä kiviä ikuisessa temppelissä, jonka kulmakivi on Kristus.

Kirkossa kaikkein pyhintä edustaa kuorialue ja itse alttari. Alttarilla saamme leipää ja viiniä, jotka ovat Kristuksen ruumis ja veri. Näin tulemme osallisiksi Jeesuksen sovituskuolemasta. Alttari on se pöytä, jolla Jeesus vietti viimeistä ateriaa opetuslastensa kanssa. Pitkäperjantain musta alttari on Jeesuksen hauta. Näinkin se todistaa, että me olemme salatulla tavalla Jerusalemissa.

Näin todistaa Hepr. 12:22–24:

Te olette tulleet Siionin vuoren juurelle, elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin luo. Teidän edessänne on tuhansittain enkeleitä ja juhlaa viettävä seurakunta, ne, joiden nimet ovat taivaan kirjassa. Siellä on Jumala, kaiken Tuomari, siellä ovat perille päässeiden pyhien henget ja siellä on uuden liiton välimies Jeesus ja vihmontaveri, joka huutaa, mutta ei kostoa niin kuin Abelin veri vaan anteeksiantoa.

Tämä kultakaupunki ei ole vain kuolemanjälkeistä todellisuutta. Se on jo nyt täällä. Se on meille annettu. Se on meistä tehty. Me saamme kulkea sinne ristiinnaulitun Herramme kautta.

Timi Korhonen
aluejohtaja (SROS), pastori, TT, Mäntsälä

Tuli, näki, uskoi!

PÄÄSIÄISPÄIVÄ 5.4.
JOH. 20:1–10

Kirkon synty juontuu hautausmaalta, tyhjän haudan luota. Magdalan Marian aamun vierailu haudalla sai aikaan juoksukilpailun, mikä huipentui silminnäkijätodistukseen: "Tuli sisään, näki ja uskoi". Johannes kertoo omakohtaisen todistuksensa ensimmäisen pääsiäisen tapahtumista. Liekö Johannekselta puuttunut sitä rohkeutta, mitä Pietari osoitti mennessään sisään hautakammioon vai tyytyikö alussa vain etäämmältä katsojan rooliin niin kuin moni aikamme uskonnollinen ihminen. Joka tapauksessa usko ei tyydy sivustakatsojan rooliin. Se on näkemistä, sisään menemistä ja omistamista. Jos tyydyt katsomaan kirkon ikkunamaalauksia ulkoapäin, näet vain sekavia viivoja ja pintoja etkä ymmärrä niistä mitään. On mentävä sisään, jotta ymmärtäisi, mistä on kyse. Puhe ylösnousemuksesta jää hämärään niille, jotka tyytyvät katselemaan vain ulkopuolelta. Pääsiäinen kertoo Jumalan toiminnasta ja ihmeestä. Se on historiallinen fakta. Hauta, johon Jeesus oli laskettu, oli tyhjä. Se, mitä opetuslapset eivät olleet Jeesuksen seurassa ymmärtäneet, oli nyt tapahtunut. Kirjoitukset toteutuivat. Sanan lupaukset eivät petä huolimatta siitä, että epäuskon aallot piiloutuvat nykyaikana tulkintojen taakse. Ihmisen on syytä aina asettua sanan alle eikä sen yläpuolelle. Sanan kirkas valo ei himmene, vaikka jopa teologin koettavat sitä himmentää. Epäusko syntyykin sieltä, missä ei suostuta menemään sisään ja näkemään ja uskomaan.

Elämme ajassa, jossa Jumala yhä tekee armollista työtään. Hengellinen etsintä ja kiinnostus uskonasioita kohtaan on monen seurakunnan arkea. Henkilökohtainen pääsiäinen avautuu siellä, missä Jeesus saa tulla omaksi Vapahtajaksi ja syntien anteeksiantajaksi. Kuolema on kukistettu ja iankaikkisen elämän todellisuus alkaa jo ajassa: *"Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iankaikkinen elämä, eikä hän joudu tuomittavaksi, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään."* (Joh. 5:24).

Meillä on toinen maailma, joka on oikea kotimme. Kuolemalla ei ole viimeistä sanaa sanottavana. Se on voitettu vihollinen. Emme ole lastuja ajan laineilla, joita tämän maailman myrskytuulet ripottelevat. Olemme Jumalan lapsia, joista hän pitää huolen aina vastarannalle saakka. Opetuslapset lähtivät haudalta hämmennyksen vallassa, mutta hetken kuluttua tuo hämmennys vaihtui näkemisen iloon. Ajassa kohtaamme paljon hämmennystä, ahdistusta ja omaa keskeneräisyyttä. Pääsiäinen nostaa katseen ylös, avaa toivon näköalat. Se antaa tehtävän viedä sanomaa kuoleman voittajasta kuoleman varjojen maahan. Totuus on aina sama, yksinkertainen ja selvä. Totuus ei huku vedessä, ei pala tulessa eikä mahdu maan rakoon. Totuus voidaan kätkeä tai haudata, mutta se nousee sieltäkin ylös. Jeesus elää. Hän tulee luoksemme — ei vain puolitiehen, vaan perille asti. Sinne missä kilvoittelemme ja kipuilemme. Hän sanoo: "Minä elän, tekin saatte elää".

Jouni Lehikoinen
Turun Mikaelinseurakunnan kirkkoherra

Uudeksi luotu ihminen

2. PÄÄSIÄISPÄIVÄ 6.4.
2. KOR. 5:15–21

Yksi aikamme ilmiöistä on vahva minä-keskeisyys, jonka keskellä oma hyvinvointi ja omat tarpeet saavat suuren roolin. Itsestä huolehtiminen on tärkeää, mutta kristityn kannalta sen väärä korostus on ongelmallista: meitä ei ole luotu

elämään itseämme varten, vaan Kristukselle. Yksi keskeinen näkökulma Paavalin sanomassa onkin uusi identiteettimme Kristuksessa. Teksti auttaa meitä ymmärtämään, mihin se perustuu ja mihin se kutsuu.

Edellä jakeessa 14 Paavali julistaa, miten Kristuksen rakkaus pakottaa meitä. Rakkaus näkyy siinä, miten hän kuoli kaikkien puolesta kantaen synnit. Rakkaus pelkkänä ideana ei ole kuitenkaan riittävän motivoiva tekijä, vaan tarvittiin lain kirouksen alta vapauttanut kuolema. Siksi Paavali julistaa kaikkien kuolleen, sillä yksi on kuollut heidän puolestaan. Jeesuksen kuoleman vaikutukset ja rakkaus ovat Paavalilla toisiinsa sidottuina luoden todellisen motivaation lähteen. Galatalaisille hän kirjoittaakin: "Enää en elä minä, vaan Kristus elää minussa. Sen elämän, jota tässä ruumiissani vielä elän, elän uskoen Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja antoi henkensä puolestani." (Gal. 2:20)

Tämän kuoleman ja sen tuoman uuden ymmärryksen voi nähdä kahden "emme enää"-toteamuksen kautta. Ensin Paavali sanoo, että Kristus kuoli kaikkien puolesta, että emme enää eläisi itsellemme, vaan Jeesukselle. Kristuksen työ vapauttaa meidät orjuuttavasta itsekkyydestä antaen meille uuden näkökyvyn. Todellinen merkitys ei löydy itsekeskeisestä, omaa etua tavoittelevasta elämästä, vaan Jumalan suunnitelmissa kulkemisesta. Jumala ei kutsu meitä saavuttamaan jotain uutta, vaan elämään todeksi sitä, mitä jo olemme. Valitettavasti synti rikkoi tämän todellisuuden. Siksi voimme elää todellista identiteettiämme todeksi vain suhteessa Kristukseen, joka voi korjata synnin tekemät vahingot.

Toiseksi Paavali sanoo, että emme enää arvioi ketään vain inhimilliseltä kannalta. Korintissa arvioitiin ihmisiä ulospäin näkyvien asioiden kautta. Väärät opettajat heidän keskuudessaan todennäköisesti väittivät kohdanneensa jollakin tavalla Jeesuksen, mutta niin Paavalikin oli kohdannut. Lihan mukaan tunteminen ei kuitenkaan ollut ratkaisevaa. Lihan mukaan eläessään Paavali oli vihannut Jeesusta ja nähnyt hänen ristiinnaulitsemisensa olevan oikeutettu Jumalan tuomio. Kristuksen kohtaaminen oli hänelle valtava kokemus, mutta suurinta ei ollut arvioida sitä — suurinta oli tuntea hänen pelastustekonsa.

Inhimillinen Jeesuksen tunteminen ei muuta ihmistä, mutta Kristus luo uudeksi ihmisen, joka uskoo Häneen. Luodessaan maailmaa Jumala puhui ja valo tuli. Samoin Paavali kuvaa uuden luomisen prosessia: jokainen ihminen on ollut Paavalin tavoin pimeydessä, mutta Jumalan puhuma evankeliumin sana tuo valon pimeyteen (2. Kor. 4:4, 6). Jumalan sanan kautta luotiin maailma ja sovituksen sanan kautta ihminen on luotu uudeksi ja vanha on kadonnut. Jeesuksen oma on Kristuksessa ja Kristus on hänessä. Saamme riisua vanhan syntitaakkamme pois ja olla kutsuttuina hänen perheväkeensä, kuninkaalliseen papistoon. Kristuksessa ihminen on jo osa uutta luomakuntaa, vaikka uusi ei olekaan täysin tullut ja synnin todellisuus on läsnä. Tämän prosessin huipennus nähdään lopulta Kristuksen paluussa ja ruumiin ylösnousemisessa.

Uudessa identiteetissä kaikki vanhan ihmisen voima, arvovalta ja saavutukset on pyyhitty pois. Ketään ei tule arvioida ulkoisten taitojen, voiman tai muun vastaavan perusteella, vaan Kristuksen tuntemisen kautta.

Jos teet väärin toista kohtaan, sinun velvollisuutesi on tehdä aloite ja pyytää anteeksi. Jumala on kuitenkin se, joka on tehnyt meidän suhteemme aloitteen ja vielä enemmän — koko työn meissä! Hän antoi täydellisen uhrin kaikkien puolesta. Vaikka uhri on kaikille tarkoitettu, sen

vaikutukset voi omistaa vain uskon kautta. Siksi Paavalikin oli kutsuttu julistamaan tätä totuutta.

Lopulta Paavali päätyy valtavaan julistukseen: Jumala kohteli Kristusta kuin syntistä, vaikka hän oli synnitön. Jeesus sai osakseen sen, mitä me olemme ansainneet. Tämän tähden Jumala kohtelee Kristuksessa meitä kuin synnittömiä, vaikka olemme syntisiä. Tämä on uusi asema, lahjaksi saatu identiteetti, joka ei vaihtele tekojemme mukaan. Me olemme saaneet sitä, mitä emme ansainneet.

Kristuksessa olemme siis uusia luomuksia, joilla on uusi näkökyky, puhtaus ja vanhurskaus. Tärkeää on silti huomata, että nämä löytyvät loppuun asti vain suhteessa Kristukseen. Se, mitä olemme, on aina totta vain Jeesuksessa. Jokainen, joka vastaa myöntävästi Jumalan kutsuun, saa osan tästä siunauksesta.

Marko Mitronen
pastori, piirijohtaja, Keski-Pohjanmaan evankelis-luterilainen Kansanlähetys

Kaltaistensa kalastajiksi

1. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ (QUASIMODOGENITI) 12.4.
JOH. 21:1–14

Päivän tekstin on usein nähty olevan osa varhaista lisäystä Johanneksen evankeliumiin, joka vaikuttaisi päättyvän jo luvun 20 lopulla. Molempien lukujen, 20 ja 21, lopussa viitataankin Jeesuksen tekojen määrään ja niiden ylöskirjaamiseen hieman eri tavoin. Tässä silminnäkijätodistuksen perusteella ehkä Johanneksen oppilaiden lisäämässä tekstissä avautuu meille hieno kertomus, jossa päädytään aterialle Jeesuksen kanssa hänen tarjoamansa leivän äärelle, jota myös jokainen meistä tarvitsee.

Kohtaamispaikka on Gennesaretinjärvi, jota Johanneksen evankeliumissa nimetään Tiberiaanjärveksi järven länsirannalla sijaitsevan Tiberiaan kaupungin mukaan. Meille kerrotaan seitsemän opetuslapsen lähteneen kalaan. Heistä kaksi jää nimettömiksi. Kalaan lähtemiselle ei kerrota erillistä syytä. Joissakin tulkinnoissa kalastuksen on otaksuttu kuvastavan opetuslasten pettymystä ja pyrkimystä palata vanhaan arkeen, kun kaikki näytti menneen hukkaan. Toisaalta on nähty, että opetuslasten on täytynyt tehdä arkisiakin asioita, jolloin suurempaa motiivia ei ole tarpeen nähdä. Joka tapauksessa järvelle on päädytty kalareissuun, joka ei tuota toivottua tulosta.

Jeesus kohtaa opetuslapset näiden häntä tunnistamatta ja tervehtii heitä hyvin tuttavallisesti ollakseen muukalainen. Tervehdyksen taustalla on kreikan lasta tarkoittava sana *paidion* ja huudon voisi nähdä olevan tuttavallista pojittelua tai ehkä vanhemman puhuttelua nuoremmalle. Jeesuksen kysymyksen saaliista on usein huomautettu olettavan jo itsessään kieltävää vastausta, jonka kysymys myös saa. Tuttavallisen muukalaisen ohjetta verkkojen uudelleen heittämisestä ei kyseenalaisteta, vaan seuraa hetki joka muistuttaa aiemmin tapahtuneesta kalastusihmeestä (Luuk. 5:1–11). Tämä näyttää avanneen rakkaimman opetuslapsen silmät rannalla olevan muukalaisen henkilöllisyydestä.

Saaliskalojen tarkka summa, 153, on nähty mielenkiintoisena yksityiskohtana, joka on kirvoittanut erilaisia tulkintoja. Vaikkapa **Hieronymus** näki kalojen määrän viittaavan silloin tunnettujen kalalajien määrään (joka vaikuttaa lukuna olleen suurin piirtein oikea), jolloin kalat kuvastaisivat kansakuntia. Monissa selityksissä onkin nostettu esiin kertomuksen linkki opetuslasten tehtävään ihmisten kalastajina, evankeliumin eteenpäin viejinä. Toisaalta ihmeen kohdalla on voitu ilmoittaa määrää ja samalla kokoluokkaa jo

tapahtuman poikkeuksellisuudesta johtuen. Joissain tekstin selityksissä on myös tuotu esiin, miten kalojen laskeminen on ollut osa normaalia kalastajien toimintaa, kun määrillä on luonnollisesti vaikutusta elinkeinon harjoittamiseen. Jeesuksen vertauksessa aarteesta ja nuotasta viitataan myös kalojen lajitteluun (Matt.13:48). Kalojen käsittely on voitu tehdä pian saaliin saamisen jälkeen ennen päivän kuumenemista.

Evankeliumin ja koko luvun kannalta Pietari on keskeisellä paikalla jo alun kalastamaan lähtemisen ilmoittamisessa, uinnissa Herran luo, verkon vetämisessä rantaan ja nuotiolla käydyssä keskustelussa. Rakkain opetuslapsi on läsnä ja ensimmäisenä tunnistamassa Herran, muttei aktiivisin. Se, että Pietari vetää suuren kalasaaliin rantaan, voi viitata hänen johtavaan roolinsa ihmisten kalastuksessa. Pietari kiirehtii rantaan pukien viittansa ehkä kunnioituksesta Herraansa kohtaan ennen uimista. Hän päätyy nuotiolle, jossa on selvästi kaikuja ei kovin kauaa sitten tapahtuneesta tilanteesta, jossa hän kolmesti kielsi tuntemasta Jeesusta. Tämän kiellon vastaparina Pietarilta kysytään hänen rakkaudestaan Herraa kohtaan. Tätä ennen hän ja muut opetuslapset syövät Jeesuksen kanssa. Leivät ja kalat ovat saattaneet tuoda mieleen ruokkimisihmeet, joissa opetuslapset ovat aluksi tietämättään jakaneet yltäkylläisesti Jumalan ihmeen aikaansaamaa lahjaa. Toisaalta tuoreena mielessä on ollut ehtoollinen, jonka ihmeessä jokainen saa yhä vastaanottaa äärimmäisen yltäkylläisesti anteeksiantoa.

Pietarin kohdalla elämän rosoisuus ja anteeksianto kohtaavat nuotiolla. Kieltäminen ei enää vallitse, vaan yhteys Jeesukseen on päällimmäisenä. Tämä on paikka, johon myös meidän on hyvä suunnata. Pietaria ja kaikkia opetuslapsia on koko Jeesuksen toiminnan ajan valmisteltu myös heidän ymmärtämättään kaltaistensa kalastajiksi. Ei täydellisten, vaan kieltäjien, pakenevien, meidän aivan kaikkien syntisten kalastajiksi, jotta jokainen saisi tänäkin päivänä kohdata Herran Jeesuksen ja elää Jumalan yhteydessä.

Tenho Rajala
opiskelijatyöntekijä (OPKO), TM,
Riihimäki

Hyvän paimenen palkolliset

2. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ (MISERICORDIA DOMINI) 19.4.
JOH. 21:15–19

Kun Jeesus kysyy Pietarilta: "Simon Johanneksen poika, rakastatko sinä minua?" Hän kysyy tämän kolmasti puhutellen Pietaria hänen syntymänimellään. Henkilökohtaisuus korostuu. Tähän vastauksena Jeesus aina vastaa kehotuksella kaita ja ruokkia hänen lampaitaan. Jeesuksen kautta ja hänen rakastamisestaan on lähtöisin todellinen Jeesuksen lampaiden paimenuus. Jeesuksen, portin, kautta Pietari on kutsuttu pitämään huolta Jeesuksen lampaista. Hänen, joka sanoo olevansa Hyvä paimen.

Juutalaiset tunsivat ajatuksen Jumalasta paimenena, joka vie lampaansa vihreälle niitylle lepäämään ja ruokkii siellä. Jeesus osoittaa olevansa tällainen paimen, joka ruokkii lampaansa. Johanneksen teologiassa tämä ruokkiminen tapahtuu Jeesuksen itsensä antamisen kautta — hän antaa itsensä lampaittensa ravinnoksi. Näin tekstimme yhdistyy Johanneksen lukuun 10, jossa Jeesus sanoo olevansa laumastaan huolta pitävä Hyvä paimen ja portti, jonka kautta lampaat kulkevat, mutta myös lukuun 6, jossa Jeesus pitää ruokkimisihmeen jälkeisenä päivänä Kapernaumin synagogassa opetuksen, jossa hän sanoo olevansa elämän leipä.

Jeesus käskee nyt Pietaria ruokkia lam-

paitaan hänellä, joka on Sana mutta myös leipä. Paimenkutsun vastaanottavan tehtävä on siis ruokkia Jeesuksen lampaita Jeesuksella itsellään. Paimen, joka tarjoaa Kristuksen ravintoa, toimii Kristuksen roolista käsin. Hän tarjoilee lampaille vain sen, minkä Hyvä paimen voi antaa. Siellä, missä on Jumalan Sana, Kristus, julistettuna, syötynä ja juotuna, missä Kristus on ravintona, siellä on lauma.

Jumalan kaitselmus läpäisee näin koko Jumalan kolminaisuuden. Kaitselmus on Jumalan toimintaa, jonka kautta hän toimii luomakunnassa sitä ylläpitävästi, ruokkivasti ja johdattaen laumaansa vihreille niityille. Tähän pelastukseen johdattamiseen on aina kuulunut kysymys ihmisen vapaasta tahdosta. Vaikka Jumala johtaisikin ihmisen kulkua johonkin suuntaan, perinteisesti on ajateltu, ettei Jumala väkivalloin käännä ihmisen luontaista taipumusta. Tämä tulee näkyväksi Juudaksen kohdalla. Juudas oli valittujen joukossa, mutta lankesi ja paadutti sitten itsensä. Hän oli itse vastuussa oman elämänsä suunnasta ja kohtalostaan.

Jumala tarvitsee siis meidän suostumustamme, jotta hän voi kokonaisvaltaisesti johtaa elämäämme parhaaseen mahdolliseen suuntaan. Niinpä paimenuuskin, johon Jeesus nyt Pietaria kutsuu, tapahtuu Pietarin uskottomuuden jälkeen kolminkertaisella kutsulla uskollisuuteen. Kristuksen paimenuuden seurakunnissamme tunnistamme uskollisuudesta Kristusta kohtaan.

Apostoleille, noille kahdelletoista, Kristus antoi vallan julistaa synnit anteeksi niitä katuville ja sitoa katumattomat synteihinsä (Joh. 20:22–23; Matt. 16:18–19). Tätä apostoleille annettua valtaa sanotaan avainten vallaksi. Seurakuntia perustettaessa tätä apostoleilta periytyvää virkaa jatkettiin ja asetettiin samaan tehtävään seuraavia henkilöitä. Tänä päivänä myös Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappisvirka periytyy edellä kuvatuista tapahtumista meille suorana kättenpäällepanemisen ketjuna. Se on Kristuksen asettama järjestyksen virka, jonka tehtävä on johtaa kirkkoa kohti ikuista kirkkautta ja varjella oikeaa, pelastavaa uskoa. Kirkolleen Kristus on antanut oman Henkensä opastaakseen, pyhittääkseen ja liittääkseen jäsenet yhä tiiviimmin Kristukseen ja toisiin jäseniin rakkauden siteellä. Tähänkin työhön Pyhä Henki tarvitsee meidän suostumuksemme, jotta se pääsisi toteutumaan. Näin kristityn elämä on jatkuvaa syntien tunnustamista ja sen jättämistä, mikä sotii Pyhää Henkeä vastaan.

Jeesuksen aikaan paimen oli palkollinen, joka kaitsi isäntänsä lampaita. Pappisvirkaan kutsuttu lauman paimen on vastuussa isännälleen jokaisesta kadonneesta. Virkaan kutsuttu ja vihitty pappi on siis vain palkkapaimen, joka on saanut tehtäväkseen kaita Isännän, todellisen Hyvän paimenen, Ylimmäisen papin, lampaita. Tämä vastuullinen tehtävä onnistuu vain siten, että Kristus saa hoitaa kunkin yksittäisen palkkapaimenen kautta virkaa Pyhän Henkensä kautta. Kristuksen viran merkiksi papiksi vihittävän harteille asetetaan stola kuvamaan Kristuksen iestä, joka on Kristuksen omien sanojen mukaan kevyt kantaa (Matt. 11:30). Papin tulee näin muistuttaa jatkuvasti itselleen, ettei virka ole hänen — se on Kristuksen. Tämän ymmärtäessään palkkapaimen antaa Kristuksen hoitaa laumaa sanalla ja sakramenteilla. Varsinainen toimija on tällöin Kristus itse.

Palkkapaimenen velvollisuus on parhaansa mukaan varmistaa, että lauman jokaisella yksilöllä on ravintoa säännöllisesti ja riittävästi, ettei kukaan poikkea liiaksi polulta. Jos joku katoaa, häntä lähdetään etsimään. Autiomaa on täynnä vaaroja, jos paimen ei ole turvaamassa tietä. Paimenen vierellä kulkeminen on

parasta, mitä lampailla voi olla. Siksi onkin tärkeää, että jokainen lammas tietää, kuka hänen oma palkkapaimenensa on.

Lampaan on siis syytä totella Kristukselle uskollista palkkapaimenta, sillä hänen tehtävänsä on huolehtia jokaisesta Isännän lampaasta. Paimenen tehtävä on pitää sinut laumassa ja Isännän jalkojen juuressa ja ruokkia sinua Isännän antamilla eväillä. Näin pysyt Kristuksen ruumiissa ja juurrut siihen entistä lujemmin.

Markus Korri
nuorisopappi, Lahti

Ylivertainen ja siunattu turva

3. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ (JUBILATE) 26.4.
JOH. 17:11–17

Evankeliumi on osa Jeesuksen ylimmäispapillista rukousta. Rukous paljastaa Jeesuksen sisäisen tunnon ja läheisen yhteyden Isään ja ihmisiin, jotka uskovat häneen. He ovat Jeesuksen omia, jotka ovat oppineet tuntemaan Isän Jeesuksen kautta. Nyt Jeesus palaa Isän luo, mistä Hän on maailmaan tullut. Jeesus kertoo tässä rukouksessa sen, mitä Johannes kertoo evankeliumin alussa (Joh. 17:5, Joh. 1:1–3).

Jeesus puhuu kuin kaikki hänen työnsä ja tehtävänsä olisi jo tehty, vaikka ristinkuolema ja kärsimys ovat vasta seuraavana päivänä. Hän on jo mielessään ja sydämessään kaiken tehnyt valmiiksi. Ihmiset, jotka Isä antoi Hänelle, ovat ottaneet Jeesuksen sanat vastaan Jumalan sanana. Jumalan sanan vastaanottaminen on Jeesuksen vastaanottamista ja pelastusta. Iankaikkinen elämä on Jumalan tuntemista Pojassaan.

Jeesus on palaamassa Isänsä kotiin. Valmistamaan asuinsijaa omilleen (Joh. 14:1–6). Mutta opetuslapset jäävät vielä maailmaan, jossa on taistelu, kilvoitus ja työ. Siksi Jeesus rukoilee heidän puolestaan ja samalla meidänkin puolestamme (Joh. 17:9–14). Maailma on ahdistuksen paikka, mutta Jeesus on voittanut maailman (Joh. 16:33). Kristittynä saa olla turvallisin mielin siitä, ettei pimeys, ei kuolema, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on Jeesuksessa Kristuksessa (Room. 8:31–39).

Turva Jeesuksessa on vaan niin ylivertainen, ettei mikään voi riistää Hänen kädestään. Uskova on sidottu yhteyteen Jeesuksen kanssa. Se ei ole vain Hyvän Paimenen laumassa oloa (Joh. 10), vaan molemminpuolista liittoyhteyttä, jossa ihminen on vastaanottava osapuoli, kuten oksa on kiinni rungossa, niin me olemme kiinni Kristuksessa ja Kristus meissä (Joh. 15:5). Kun on saanut maistaa Herran hyvyyttä, jota toivottavasti sinäkin olet saanut, et halua hellittää otettasi Jeesuksesta, joka rakkaudessaan sietää, pesee ja puhdistaa jatkuvasti (1. Joh. 1:9). Mitä vanhemmaksi elää, sitä tärkeämmäksi on tullut Jeesuksen kärsimys (Jes. 53:5), että Hän on haavoitettu minun rikkomusteni tähden, runneltu minun pahojen tekojeni tähden. Minun syntieni rangaistus oli Hänen päällänsä, että minulla rauha olisi. Hänen haavojensa kautta olen pelastunut. Se on suunnattoman suuri ilon ja kiitoksen aihe, joka saa onneksi jatkua taivaassa ikuisesti. Tämä on Jeesuksen rukouksen yksi tarkoituskin, että Hänen ilonsa täyttäisi meidät (Joh. 17:13).

Jumalan sana on ilmoitussanaa. Jeesus, joka itse on lihaksi tullut Sana, on ilmoittanut meille Isän sanan (Joh. 17:14) Sana on vastaanotettava eli uskottava ja sydämeen kätkettävä. Toki on hyvä rukoilla, että Herra itse avaa minun oman sydämeni ja kuulijani sydämen ottamaan vastaan Hänen sanansa, kuten Herra avasi Lyydian sydämen tämän kuunnellessa Paavalia (Ap. t .16:14). Tärkeintä onkin

julistaa Jumalan sanaa, että se saa hoitaa, uudistaa ja parantaa Sanan saarnaajan oman sydämen ja sitten hänen kuulijansa. Eikö silloin toteudu Jeesuksen rukouksen sana: "Pyhitä heidät totuudellasi. Sinun sanasi on totuus." (Joh. 17:17)

Eikö juuri se ole tärkeintä, että tulemme Jumalan sanan koskettamiksi, Jumalan sanan eläväksi tehdyiksi ja Jumalan pyhittämiksi? Rukoilethan kanssani, että Jumala itse varustaa Sanansa saarnaajat, että me kestämme maailman vihan, pilkan myös sen, mikä kirkon sisältä meihin kohdistuu. Emme kuulu maailmaan emmekä saa saada rauhaa tässä maailmassa. Herra varjelkoon mukautumasta maailmaan. Niin kauan kuin Herra aikaa antaa, antakoon Herra voiman pitää kiinni Sanasta — Jeesuksesta ja Raamatusta. Saakoon Herra varjella meidät pahalta ja siltä, ettemme väsy huutamasta Häntä avuksi, joka voi meidät loppuun asti varjella. Aamen.

Ari Kunnamo
Uudenmaan aluejohtaja (SROS), pastori, Espoo

Jumalan tunteminen

4. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ (CANTATE) 3.5.
JOH. 17:6–10

Nyt käynnissä oleva toinen vuosikerta on hyvin johannekselainen: kolmannesta paastonajan sunnuntaista tähän 4. sunnuntaihin pääsiäisestä kaikki evankeliumit Marian ilmestyspäivää ja 5. paastonajan sunnuntaita lukuun ottamatta ovat Johanneksen mukaan (ja tänä vuonna kaksi viimeksi mainittua sattuivat samalle sunnuntaille).

Johanneksen evankeliumi poikkeaa ilmaisultaan muista synoptisista evankeliumeista painottaen Jeesuksen jumaluutta ja hänen pitkiä opetuspuheitaan.

Päivän evankeliumi on Jeesuksen pääsiäisaterian lopulta, osa hänen ylimmäispapillista rukoustaan, jossa hän rukoilee opetuslastensa ja seuraajiensa puolesta, jotta Taivaallinen Isä suojaisi heidät tämän maailman keskellä ja että Jumalan kunnia kirkastuisi.

Jeesus ilmoittaa meille Isän Jumalan nimen. Suomen kielessä herkästi ajattelemme nimeä eräänlaisena valinnaisena osoitelappuna, jolla johonkin asiaan viitataan ja jonka voi halutessaan vaihtaa. Seemiläisessä ajattelussa ja Raamatussa ei kuitenkaan ole näin. Nimi kertoo kantajastaan paljon. Nimeen yhdistyy sellaisiakin asioita kuin maine ja se mitä ihmisestä ylipäänsä tiedettiin tai kerrottiin. Ihmisen nimi edusti häntä itseään ja kuvasi hänen julkista minäänsä. Se, että Jeesus tulee ilmoittamaan Isän nimen ei siis tarkoita, että hän vain kertoisi Jumalalle sopivan puhuttelusanan, vaan Jeesus sanoo ilmoittaneensa sen, miten Jumala tunnetaan niille ihmisille, jotka on valittu uskomaan.

Jumalan armovalinta on ollut olemassa jo ennen aikojen alkua (vrt. Ef. 1:4–5, ks. *Yksimielisyyden ohje* 11. artikla). Se tapahtuu Kristuksessa ja hänen kauttaan. Me saamme uskossa tarrautua Jumalan sanan lupaukseen ja sen käsinkosketeltaviin merkkeihin eli kasteeseen ja ehtoolliseen. Jumalan lupauksen ja pelastuksen varmuus ei löydy meistä itsestämme eikä meidän sisältämme, vaan meidän ulkopuoleltamme: Kristuksesta. Jeesus taas antaa uskon synnyttämiseksi ja vahvistukseksi meille sanansa myös konkreettisesti leivässä ja viinissä: Pyhässä ehtoollisessa.

Jeesus yksin on ilmoittanut meille Isän. Voisimme tietää Jumalasta varsin vähän ilman Raamattua ja Jumalan erityistä ilmoitusta. Paavali kuitenkin opettaa, että jo Jumalan yleisestä ilmoituksesta eli luomistyöstä ja omastatunnosta opimme Jumalasta:

Sen, mitä Jumalasta voidaan tietää, he kyllä voivat nähdä. Onhan Jumala ilmaissut sen heille. Hänen näkymättömät ominaisuutensa, hänen ikuinen voimansa ja jumaluutensa, ovat maailman luomisesta asti olleet nähtävissä ja havaittavissa hänen teoissaan. Sen vuoksi he eivät voi puolustautua. (Room. 1:19–20)

Pakanakansatkin, joilla ei ole lakia, saattavat luonnostaan tehdä, mitä laki vaatii. Silloin pakanat, vaikkei heillä lakia olekaan, ovat itse itselleen laki. Näin he osoittavat, että lain vaatimus on kirjoitettu heidän sydämeensä. Siitä todistaa heidän omatuntonsakin, kun heidän ajatuksensa syyttävät tai myös puolustavat heitä. (Room. 2:14–15)

Yleinen ilmoitus riittää siis langettamaan ihmiselle Jumalan tuomion, mutta Jeesus on tullut kirkastamaan tien taivaaseen. Pelastuaksemme tarvitsemme Jumalan erityistä ilmoitusta ja Jeesus Kristus opettaa meille tien Isän luokse, koska hän kirkastaa Isän ja on itse tie Isän Jumalan luo. Jeesuksen tunteminen on siis ainoa keino Jumalan tuntemiseen. Me emme löydä autuuden tietä tunteistamme, järkeilyistämme, äänestystuloksista tai mieltymyksistämme. Ne ovat kaikki muuttuvaisia eivätkä enää seuraavassa hetkessä olekaan vallitsevia totuuksia. Jumalan sana taas kestää.

Jeesus puhuu meille koko totuuden. Hänen sanansa ei ole valhetta eikä aikaansa sidottua, vaan kuullessamme Jeesusta me kuulemme Jumalaa.

Jeesus rukoilee vielä meidän puolestamme. Rukous kansan puolesta oli yksi vanhan liiton pappien ja ylipapin tehtävistä. Rukoillessaan Isäänsä Jeesus toimittaa siis papillista tehtävää meidän puolestamme. Hän on meidän voimallinen esirukoilijamme silloinkin, kun omat voimat rukoukseen ovat loppuneet eikä huulilta tai sydämestä kumpua mitään. Tämä on lohdullinen ajatus:

Mutta Jeesus pysyy ikuisesti, hänen pappeutensa on muuttumaton. Siksi hän pystyy nyt ja aina pelastamaan ne, jotka hänen välityksellään lähestyvät Jumalaa. Hän elää iäti rukoillakseen heidän puolestaan. (Hepr. 7:24–25)

Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus — mutta hän on kuollut meidän tähtemme, ja enemmänkin: hänet on herätetty kuolleista, hän istuu Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän puolestamme! (Room. 8:34)

Jeesus rukoilee omiensa eli niiden puolesta, jotka uskovat. Hän ei rukoile kaiken katoavan ja syntisen maailman puolesta. Johanneksen evankeliumissa sanaa maailma käytetään useammassa merkityksessä ja väärin ymmärrettynä Jeesuksen puhe voi kalskahtaa jonkinlaiselta gnostilaisuudelta tai uushenkisyydeltä. Materiaalinen ja luotu ei ole pahaa, vaan Jumalan luomana pohjimmiltaan hyvää. Toisaalta maailma on turmeltunut syntiinlankeemuksessa ja sen hyvyys on rikkoutunut.

Johanneksen evankeliumi julistaa: "Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän." Jumalan luoma maailma ei siis ole paha: koko luomakunnan ja sen kaikkien ihmisten pelastuksen ja uuden luomisen tähden Jumalan Poika tuli lihaksi ja syntyi Neitseestä, kärsi ristin kuoleman ja nousi kuolleista.

Toisaalta maailmassa on paljon syntiä, saastaisuutta, epätäydellisyyttä ja rikkinäisyyttä, joka ei pääse Jumalan yhteyteen. Tämän vajavaisuuden keskellä elämme. Ja tässä piilee kaksi harhaopin vaaraa: yhtäältä ajattelemme, että kaikki luotu on pahaa, halveksimme sitä ja jopa niitä ulkonaisia asioita, joiden avulla Jumala tahtoo meidät kohdata tässä maailmassa. Tällöin korostamme väärällä tavalla sisäistä

ja usein subjektiivista kokemustamme objektiivisen maailman sijaan. Toisaalta vaara on se, että tätä välttääksemme ajattelemme, että kaikki luotu on sellaisenaan hyvää ja perustelemme vaatimuksemme siihen, että jokin kasvi, käyttäytymismalli tai mieltymys on hyvää, koska sekin on Jumalan luomaa. Argumenttina tämä on käytännössä sitä, että kaikki olemassa oleva olisi moraalisesti hyväksyttävää, koska kaikki on lopulta Jumalan luomaa ja Jumala piti kaikkea luomaansa hyvänä ja siunasi sen. Tämä kuitenkin tapahtui ennen lankeemusta. Ennen lankeemusta kaikki oli paratiisillisen ehjää ja hyvää, mutta sen jälkeen tämä hyvyys on särkynyt ja turmeltunut.

Tämän vajavaisuuden keskellä loistaa kuitenkin Jeesuksen ilmoittama jumalallinen kirkkaus, joka paljastaa sekä Jumalan totuuden että hänen armonsa. Jeesuksessa Jumala kirkastuu. Meidän on elettävä vajavuuden keskellä muistaen Jumalan kirkkautta, jonka me saamme nähdä ja omistaa Jeesuksessa Kristuksessa. Hän pyhittäköön meidät totuudessaan, sillä hänen sanansa on totuus.

Jussi Seppälä
toimitussihteeri, pastori, Kauniainen

Rukouksen ABC

5. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ (RUKOUSSUNNUNTAI, ROGATE) 10.5.
MATT. 6:5–13

Päivän evankeliumi on yksi kirkkovuoden vaikeimmista. Isä meidän -rukoukseen kun on ladattu niin suuri määrä viisautta, että siitä voisi helposti pitää viikonloppuseminaarin. **Lutherkin** pääsee Isossa katekismuksessa vasta selityksen makuun, vaikka tilaa on 16 kertaa enemmän kuin tässä kirjoituksessa! Saarnaaja joutuu siis rajaamaan aiheensa tarkkaan, jotta pysyisi määrämitassa ja selvässä kokonaisuudessa. Tässä on muutama mahdollisuus siihen, mitä kohti saarnaa voi lähteä viemään.

Evankeliumi on katkelma keskeltä vuorisaarnaa. Olemme keskeisen kysymyksen äärellä: jos Jumala kerran kuulee meitä, mitä ja miksi meidän pitäisi hänelle kertoa? Jeesus aloittaa rukouksen määritelmän negaation kautta: älkää rukoilko tekopyhien tavoin. Nämä tyhjänhölöttäjät, pälpättäjät kadunkulmissa, muuttavat rukouksen teatteriesitykseksi. Rukouksen kohteen täytyy olla Jumala, eivät toiset ihmiset tai oma egoni. Tästä kertoo myös vertaus kahdesta vastakohtaisesta rukoilijasta (Luuk. 18:9–14).

Toisena esimerkkinä Jeesus kertoo pakanoista, jotka tekevät rukoustyötä lobatakseen jumaliaan ja saadakseen siitä palkkion. He ajattelevat rukouksensa olevan erityisen voimakasta mahdollisimman monisanaisena ja -tahoisena. Jeesuksen viesti taas on toinen: Jumala kuulee ja tietää kaiken jo ennen rukousta. Siksi rukouksessa on läsnä eräänlainen paradoksi: Jumala ei varsinaisesti tarvitse rukouksiamme, mutta haluaa kuulla ne. Vanhempikin pitää siitä, että lapsi puhuu, vaikka asia olisi jo tiedossa. Rukouksessa ei ole kyse rukoilijan omista suorituksista tai kelvollisuudesta, vaan Jumalasta, joka on Kristuksen tähden valmiiksi suosiollinen rukoilijaa kohden.

Alkuohjeiden jälkeen Jeesus esittelee — **Jukka Norvantoa** lainatakseni — maailman parhaan rukouksen. Sen seitsemään osaan on mahdutettu kaikki, mitä voi ja kannattaa rukoilla. Rukous alkaa maailmaamuuttavasti: "Isämme taivaissa". Aloituksen tutumpi muotoilu ei tosin noudata suomen kielioppia. Sanat on pakattu tiiviisti. Isä kertoo läheisestä suhteesta Jumalaan, monikko muistuttaa rukoilevasta seurakunnasta yhteisönä, ja "taivaissa" siitä, miten Jumala on myös salattu, ja miten hänellä on hallintavalta kaikkeen maailmankaikkeudessa.

Hallinnasta kertovat myös seuraavat kolme osaa: rukouksen alkuylistys. Jumalan valtakunta on jo täydessä loistossaan taivaassa. Siellä on hyvä olla, koska hänen tahtonsa on jo tapahtunut. Siksi rukoilemme sitä myös maalliseen maailmaamme. Matteuksen evankeliumin läpi kulkee sanoma siitä, miten Jumalan valtakunta on jo keskellämme, mutta samaan aikaan se ei ole täällä vielä täysin: jo nyt, ei vielä. Jumalan nimen pyhittäminen on tuttu teema muualtakin Raamatusta (esim. Ps. 115) ja tulee lopullisesti tapahtumaan, kun jokainen polvi notkistuu Jeesuksen nimessä (Fil. 2:10–11). Toisaalta näissä sanoissa on mukana majesteettisen eskatologian arkinen vastinpari: Jumalan tahdon tapahtuminen omassa elämässäni tarkoittaa myös sitä, että minun rukoilijana on ensin alistuttava tämän tahdon alle. On hankalaa ja kiusallista pyytää, ettei oma turmeltunut tahtoni toteudu, vaan koko elämäni päätyköön Jumalan sanan luupin alle.

Kun tärkeys- ja suuruusjärjestykset ovat selvillä, rukouksen kolme seuraavaa osaa käsittelevät elämäämme. Tässä on myös kolme aikatasoa: nykyhetki (anna meille tänä päivänä), menneisyys (anna velkamme anteeksi) sekä tulevaisuus (äläkä saata meitä kiusaukseen). Jokapäiväinen leipä käsittää kaiken, mitä ihminen tarvitsee eläkseen. Luther listaa kaiken ruoasta kotiin, ystäviin ja terveyteen. Nämä ovat Jumalan huolenpidon merkkejä, kuten manna ja viiriäiset olivat israelilaisille autiomaassa.

Anteeksipyyntö veloista on Luukkaan rinnakkaistekstissä (ja yleisessä rukouskäytössämme) anteeksipyyntöä synneistä. Jeesus todennäköisesti opetti rukouksen arameaksi, jossa sanalla on molemmat merkitykset. Maksamaton velka saattoi johtaa koko perheen velkavankeuteen. Jumala ohjeistaa tietynlaiseen vastavuoroisuuteen (vrt. Mark. 11:25–26): pyydämme anteeksi samalla mitalla, millä itse haluamme antaa anteeksi toiselle ihmiselle anteeksi. Joka on saanut paljon anteeksi, tekee toivottavasti niin myös eteenpäin (Matt. 18:21–35). Pääpainona ei tässäkään ole omat pyrkimykseni, vaan Jumalan toiminta, joka kasvattaa Hengen hedelmää ja saa meidät entistä anteeksiantavammiksi. Anteeksiantamus on ihme ja totta, silloinkin kun se ei tunnu miltään.

Kiusaukseen saattamisessa on tärkeää muistaa, ettei Jumala kiusaa ketään (Jaak. 1:13), mutta hän voi sallia koitoksiin joutumisen. Paha viittaa sekä sydämestä nousevaan vääryyteen (Matt. 15:18–19) että itseensä vihtahousuun. Se tulee kuitenkin rukouksen hännillä — pahalla tai synneillä ei ole ensimmäistä sijaa kristityn elämässä. Varjeltumisessa tästä on jälleen kyse tärkeysjärjestyksestä: Jumala on kristityn elämän pyhä ykkönen. Siksi rukous on loppunut ensimmäisistä vuosisadoista alkaen doksologiaan, loppuylistykseen, vaikka se puuttuukin vanhimmista käsikirjoituksista.

Juho Ylitalo
mediatuottaja (SROS), TK, Espoo

Korotettu Herra

HELATORSTAI 14.5.
JOH. 17: 24–26

Saarnaa valmistaessa on aina hyvä kysyä, miten rakentaa siltaa tämän hetken ja pyhän evankeliumin välille?

Helatorstain eli Kristuksen taivaaseenastumisen päivän aihe ja ajankohta, 40 päivää pääsiäisestä, on saatu Apostolien teoista (Ap. t. 1: 6–14).

Kyse on siitä, että Kristus korotettiin taivaaseen. Hän on astunut taivaalliselle valtaistuimelleen ja istuu nyt Jumalan oikealla puolella. Hänelle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Mikään ei voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta.

Me emme voi saada yhteyttä Jeesukseen samalla tavoin kuin ensimmäiset opetuslapset, mutta silti Jeesus on Pyhän Henkensä kautta sanassa ja armonvälineissä läsnä seurakuntansa keskellä. Hänen seuraajinaan meidän tehtävänämme on viedä sanoma korotetusta Herrasta kaikkeen maailmaan, yli kieli- ja kulttuurirajojen.

Kirkkovuosi on aarre ja korvaamaton rikkauden lähde, koska se kantaa mukanaan muistamisen teemaa ja tuo vuosi vuodelta meille ilosanoman Jeesuksesta Kristuksesta ja Jumalan pelastusteoista. Helatorstain evankeliumissa Jeesus rukoilee opetuslastensa puolesta, mutta myös niiden puolesta, jotka uskovat opetuslasten todistuksen tähden.

Evankeliumi avaa meille hyvin henkilökohtaisen mahdollisuuden kuulla, mitä ja miten Jeesus rukoilee. Jeesuksen rukoilee tässä Isää ja meille ovat tallentuneet nämä Jeesuksen sydänäänet.

> *Isä, minä tahdon, että ne, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä missä minä olen. Siellä he näkevät minun kirkkauteni, jonka sinä olet antanut minulle, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman luomista. Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen, ja nämä, jotka ovat tässä, ovat tulleet tietämään, että sinä olet lähettänyt minut. Minä olen opettanut heidät tuntemaan sinun nimesi ja opetan yhä, jotta heissä pysyisi sama rakkaus, jota sinä olet minulle osoittanut, ja jotta minä näin pysyisin heissä. (Joh. 17:24–26)*

Jeesus puhuu asiaa, ei tyhjiä ja hokemalla — vaan asiaa. Kun Jeesus rukoilee, hän puhuu Isälle siitä, mikä on hänelle tärkeää, järkevää, totta ja merkittävää. "Isä, tämän minä haluan sinulle sanoa!"

Isä, minä tahdon! Meille käy siis selväksi, mitä Jeesus tahtoo. Jeesus tahtoo, että ne, "jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä missä minä olen." Jeesus puhuu ystävistään. Jeesus tietää ajallisen vaelluksensa lähestyvän loppuaan ja haluaa ystävänsä taivaaseen. Tämä koskee myös sinua ja minua ja jokaista kuulijaasi!

Kun sinut on kasteessa liitetty kristilliseen seurakuntaan, otsaasi ja rintaasi on piirretty ristinmerkki ja sanottu nämä sanat: "Ota pyhä ristinmerkki, todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Herra Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen." Ja vaikka olisit kieltänyt sen uskon ja opetuslapseuden, sinua odotetaan Isän kotona. Kutsutaan sitä sitten parannukseksi tai uskoontuloksi, kyse on siitä, että tuhlaajapoika tai -tyttö, palaa takaisin kotiin, Jeesuksen ystävien joukkoon. "Isä, minä tahdon, että ne, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä missä minä olen." Kun Jeesus sanoo, että hän tahtoo jotain, hän on tosissaan!

Merkillisellä tavalla evankeliumi on julkinen salaisuus. Sitä kuulutetaan, kaikkialla maailmassa, kirkoissa, toreilla, televisiossa, internetissä, sosiaalisessa mediassa, lehdissä. Ja silti Jeesus sanoo: "Maailma ei sinua tuntenut".

Opetuslapset oppivat tuntemaan evankeliumin, koska Jeesus opetti sen heille. Kristillinen usko ei ole koskaan eikä missään historian vaiheessa siirtynyt ikään kuin vahingossa tai sattumalta seuraavalle sukupolvelle. Kysymys on joka sukupolven vastuusta huolehtia, ettei kristillisen kasvatuksen ja esirukousten ketju pääse katkeamaan.

Jeesuksen toiminta oli tavoitteellista, tietoista ja tuloksellista: "Minä olen opettanut heidät tuntemaan sinun nimesi ja opetan yhä, jotta heissä pysyisi sama rakkaus, jota sinä olet minulle osoittanut, ja jotta minä näin pysyisin heissä."

Meidät on alkuaan luotu elämään rikkumattomassa yhteydessä Jumalaan. Vaikka

me ihmisinä olemme vajavaisia ja syntisiä, voimme jo tässä elämässä kokea hetkittäin taivaan esimakua. Syvimmiltään taivaan tekee taivaaksi suhde Jeesukseen. Kerran se suhde on täysin särötön ja ehyt, kuten meidän ihmistenkin keskinäiset suhteet.

Yhä on niin, ettei tämä maailma tunne taivaallista Isää. Usko Jeesukseen saa aikaan, että häneen uskovat tietävät, ettei ovi taivaaseen ole kuolema, vaan Jeesus Kristus.

Tämän helatorstain evankeliumi siis meille lahjoittaa, tässä ja nyt:

> *Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä." (Joh. 3:16)*

Teijo Peltola
rovasti, Vaasan suomalaisen seurakunnan kirkkoherra

Kutsu juomaan

6. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ (EXAUDI) 17.5.
JOH. 7:37–39

Suuri päätöspäivä (ἐσχάτη ἡμέρα) on uuden liiton seurakunnalla joka kerta, kun tulemme pyhään jumalanpalvelukseen Jeesuksen luo, ja kun Jeesus tulee sanansa ja sakramenttiensa meidän tykömme. Hänessä ja hänen kauttaan on koko suuri pelastuksen koiton "viimeinen päivä" (ἐσχάτη ἡμέρα) läsnä keskellämme — sama, josta Jeesus sanoo edellisessä luvussa: "Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänellä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä (Joh. 6:54). Siksi pelastuksen koiton päivä, jolloin Kristus jakaa meille Golgatan uhrillaan hankkimansa, voittamansa ja ansaitsemansa pelastuksen on nyt: aina ja kaikkialla siellä, missä evankeliumi sanan ja sakramenttien kautta julistetaan. Siellä on Kristus pelastusta jakamassa, lahjoittamassa ja ojentamassa uskolla omistettavaksi. Siellä on koittanut meille pelastus, armo, autuus, syntien anteeksiantamus ja iankaikkinen elämä. Siellä Kristus sanoo: "Otollisella ajalla minä olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut". (1. Kor. 6:2). Siksi meitä kehotetaan Hepreallaiskirjeen sanoin uskomaan hänen sanansa: "Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne." (Hepr. 3:7-8a)

Siksi Jeesus kutsuukin meitä luokseen tänäänkin, huutaen evankeliuminsa kautta: "Jos jonkun on jano, tulkoon minun luokseni ja juokoon! Joka uskoo minuun, 'hänen sisimmästään kumpuavat elävän veden virrat', niin kuin kirjoituksissa sanotaan." Evankeliumi on aina kutsun sana, mutta ei pelkkä tyhjä kutsusana, vaan sellainen, joka kantaa mukanaan ja lahjoittaa sen saman armon ja pelastuksen, jota se kutsuu jokaista uskolla omistamaan. Siksi sanotaankin seurakuntaa kaikkialla Paavalin kirjeissä "kutsutuiksi pyhiksi" sen tähden, että evankeliumin kutsusana, jonka he ovat uskoneet, on heidät Kristuksen ruumiilla ja verellä pyhittänyt (Joh. 17:17; Hepr. 10:10). Evankeliumin pyhän kutsun kautta Kristus kutsunut meidät pimeydestä ihmeelliseen valkeuteensa, valtakuntaansa (2. Tim. 1:9).

Erityisesti tässä Kristus kutsuu juomaan elävää vettä. Elävä vesi on iankaikkisen elämän antava vesi. Sitä juova saa elää iankaikkisesti. Tuo vesi virtaa Kristuksesta, hänen taivaalliselta valtaistuimeltaan (Ilm. 7:17; 21:6; 22:1). Tuo valtaistuin on jumalanpalveluksemme alttarilla, jonka luokse saamme käydä "armoistuimen eteen" oikeaan aikaan löytääksemme avun (Hepr. 4:16). Tänä suuren juhlan päätös-

päivänä oli juhlatapana kantaa suurta vesimäärää erillisissä kivisissä astioissa. Mutta Jeesus kutsuu ihmisiä juomaan itse vettä, joka antaa elämän ja tulemaan itse tuon veden astioiksi. Tämä vesi on Pyhä Henki, joka virtaa meille Kristuksesta ja jota juomme, kun uskomme sanan ja sakramenttien todistuksen kautta syntimme olevan anteeksiannetut ja sovitetut Kristuksen veren kautta. Pyhää Henkeä me juomme, kun juomme Israelin kansan tavoin Kristus-kalliosta (1. Kor. 10:4) uskomalla evankeliumin sanan ja kun olemme samassa Hengessä kastetut Kristukseen (1. Kor. 12:13). Aivan erityisellä tavalla saamme juoda Pyhän Hengen lahjaa, Kristuksen ansiota, kun juomme Herran pyhän sovintoveren ehtoollisen sakramentissa. Sillä Pyhä Henki "ottaa Kristuksen omasta ja julistaa meille" (Joh. 16:14), toisin sanoen ottaa Kristuksen ansion ja jakaa kaikille, jotka uskolla tuon lahjan ottavat vastaan. Näin juomme Henkeä ja iankaikkinen elämä tulee omaksemme. Tuleehan näin omaksemme itse Poika ja iankaikkinen elämä hänessä (1. Joh. 5:7–12). Meistä tulee itsekin eläviä elämän veden astioita. "Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä." (2. Kor. 4:7).

Kristus kutsuu sinua nauttimaan tätä lahjaa sanassa ja sakramenteissa: "Jos jonkun on jano, tulkoon minun luokseni ja juokoon!" Tule sinäkin ja ota elämän vettä lahjaksi!

Esa Yli-Vainio
pastori, Suomen evankelisluterilainen seurakuntaliitto, Seinäjoki/Veteli

Kaiverra laki ympärileikattuun sydämeen

JER. 31:31–34; AP. T. 2:1–13; JOH. 14:15–21
HELLUNTAI 24.5.

Helluntain englanninkielinen nimi *Pentecost* tulee kreikasta ja tarkoittaa viittäkymmentä. Kyseessä on juutalainen viikkojuhla, jota vietetään noin viisikymmentä päivää pääsiäisen jälkeen.

Varhaisjuutalaisuudessa viikkojuhla oli merkittävässä asemassa juuri liiton muistamisen ja uusimisen juhlana. Erityisen tärkeä viikkojuhla oli toisella vuosisadalla eKr. kirjoitetussa Riemuvuosien kirjassa sekä siitä paljon vaikutteita saaneessa Qumranin yhteisössä.

Riemuvuosien kirjassa (Jub.) viikkojuhlaa viettää ensin Nooa uuden uudistetun ihmiskunnan patriarkkana. Myös Abraham viettää viikkojuhlaa ja juuri sen aikana Jumala solmii hänen kanssaan liiton. Myöhemmin Iisak syntyy viikkojuhlan aikana ja hän on ensimmäinen säädösten mukaan kahdeksantena päivänä ympärileikattu poikalapsi — ympärileikkaushan on liiton merkki. Viikkojuhlasta sanotaan teoksessa:

> *Tämän vuoksi taivaallisissa tauluissa on säädetty ja kirjoitettu, että kerran vuodessa tässä kuussa vuodesta vuoteen olisi Viikkojuhlan viettäminen uutta liittoa varten. Tätä koko juhlaa oli vietetty taivaassa luomisen päivästä aina Nooaan saakka, siis 26 riemuvuotta ja viisi vuosiviikkoa [1309 vuotta]. Nooa ja hänen lapsensa pitivät sitä seitsemän reimuvuotta ja yhden vuosiviikon [350 vuotta] Nooan kuolemaan saakka. Nooan kuoleman päivästä lähtien hänen lapsensa turmelivat (sen) syöden verta, aina Abrahamin päiviin saakka. Abraham yksin piti sen, ja niin pitivät myös hänen poikansa Iisak ja Jaakob sinun [Mooses] päiviisi saakka. Mutta sinun päivinäsi Israelin lapset olivat laiminlyöneet sen kunnes minä uudistin sen heille tällä vuorella." (Jub. 6:17–19)*

Nähtävästi Qumranissakin vietettiin liiton uusimisen juhlaa, mikä on ollut juuri

kyseinen viikkojuhla (esim. 4Q266 11). Kun rabbiinisessa juutalaisuudessa viikkojuhlaa vietetään Siinain tapahtumien ja Tooran antamisen muistoksi, lienee Tooran antaminen ollut keskiössä jo Jeesuksen aikana ja sitäkin ennen. Riemuvuosien kirjan kuvaamat tapahtumat ajoitetaan tekstissä juuri Siinaille (2. Moos. 24), kun Mooses vastaanottaa lain taulut. Kirjan tarkoitus oli antaa oikea ymmärrys Tooran sisällöstä ja sitä seurattiinkin Qumranissa tarkoin (CD XVI, 1–4).

Jeremian kirja antaa kuvakulman toivosta, että Jumalan liitto kansansa kanssa uudistuisi. Suorastaan uusi liitto, erilainen kuin vanha rikottu liitto, on tarjolla. Tällöin laki ei tule ulkopuolelta, vaan se kaiverretaan sisälle sydämeen, jossa sen kuuluiisikin olla. Jotain samankaltaista lienee Jeremian vaatimuksessa, että kansan tulee ympärileikata sydämensä (Jer. 4:4; vrt. 5. Moos. 10:16).

Tätä uutta ympärileikkausta odotettiin edellä mainitussa Riemuvuosien kirjassa. Aikojen lopulla, Jumala sanoo (Jub. 1:22–25):

> *Minä tiedän heidän vastahankaisuutensa, ajattelunsa ja uppiniskaisuutensa. He eivät tule kuuntelemaan ennen kuin he tajuavat syntinsä ja isiensä synnit. Vasta sitten he palaavat luokseni täydessä suoraselkäisyydessä ja kaikesta sydämestä ja kaikesta sielusta. Minä ympärileikkaan heidän sydämensä ja heidän jälkeläistensä sydämet. Minä luon heille pyhän hengen ja puhdistan heidät niin, että he eivät käänny pois luotani siitä päivästä ikuisuuteen. Heidän sielunsa seuraa minua kaikissa käskyissäni. Niin he toteuttavat käskyni. Minä tulen heidän isäkseen ja he tulevat minun lapsikseni. Heitä kaikkia kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi. Jokainen enkeli ja jokainen henki tulee tietämään heidät. Ja he puolestaan tulevat tietämään, että he oikeasti ja todellisesti ovat lapsiani ja minä olen heidän isänsä ja että minä rakastan heitä.*

Uudessa testamentissa sydämen ympärileikkauksesta puhuu Paavali. Hänen mukaansa "oikea juutalainen on se, joka on juutalainen sisimmässään, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus, jota ei saa aikaan laki, vaan Herra." (Room. 2:29) Kolossalaiskirjeessä taas todetaan, että meidät on yhdistänyt Kristukseen "ympärileikkaus, jota ei ole ihmiskäsin tehty, Kristuksen ympärileikkaus, jossa syntinen luonto riisuttiin pois. Kasteessa teidät yhdessä hänen kanssaan haudattiin ja herätettiin eloon, kun uskoitte Jumalaan, joka voimallaan herätti Kristuksen kuolleista." (Kol 2:11–12). Uuden liiton merkkinä on siis kaste, jossa saadaan luvattu Pyhä Henki ja Laki sydämiin, kuten Jeremia lupaa. Uskossa läsnä oleva Kristus Pyhän Hengen välityksellä opettaa ja kasvattaa kristittyä kohti Jumalan (Pojan) kaltaisuutta, aitoa jumalakuvaisuutta. Synnit on annettu anteeksi eikä menneitä enää muisteta. Kaste on pieni helluntai, lapseksi ottaminen, liiton ja Kristuksen lain juhla, Pyhän Hengen vuodattamisen juhla.

Tähän kontekstiin Johanneksen evankeliumin perikooppi sopii kuin nyrkki silmään. Rakkaus määritellään Jumalan käskyjen seuraamisena. Ne ovat rakkauden käskyjä ja elämän oma laki. Ne eivät ole perustana Jumalan rakkaudelle meitä kohtaan eikä meidän identiteetillemme kristittyinä. Mutta käskyjen pitäminen Pyhän Hengen ohjauksessa ja avulla on meidän vastauksemme pääsiäisen tapahtumiin, aivan kuten Tooran vastaanottaminen ja viikkojuhlan vietto on nykyjuutalaisuudessakin vastaus Egyptistä vapautumiseen.

Helluntain yllättävä uuden liiton lähtölaukaus sai jotkut pilkkaamaan ja ajattelemaan, että opetuslapset olivat päissään.

Kyse oli kuitenkin Jumalan vuodattamasta uudesta viinistä uusiin leileihin. Uusi liitto on solmittu koskemaan kaikkia kansoja. Sen merkkinä on kaste, jossa saadaan Pyhän Hengen kaikki lahjat. Jumala ottaa lapsekseen ja on lastensa Jumala, kuten hänen odotettiin tekevänkin.

Pakanakristityn ei kuitenkaan ole syytä ylpeillä. Hänet on vain oksastettu jaloon oliivipuuhun (Room. 11). ●

Topias Tanskanen
TT, eksegetiikan tohtoritutkija (Polin-instituutti, Åbo Akademi), Akaa